

Studieplan 2020/2021

Påbygging i bærekraftsøkonomi

Studiepoeng: 60

Studiets nivå og organisering

Studiet er en grunnutdanning på 60 studiepoeng, organisert som et samlingsbasert deltidsstudium over to år.

Det vil normalt være fire-fem samlinger over to dager per semester. Det er obligatorisk frammøte til undervisningssamlingene, som gjennomføres på Høgskolesenteret på Kongsvinger. Det er obligatorisk frammøte på undervisningssamlingene i de fleste emnene i studiet.

Bakgrunn for studiet

Det påligger både det private næringslivet og offentlig sektor et stor ansvar i å bidra til å oppnå FNs bærekraftsmål. Dette konkretiseres blant annet gjennom lovfestede krav til virksomhetens drift og klare forventninger fra myndighetenes side til at virksomheter tar samfunnsansvar. Forbrukere stiller i stadig større grad krav til virksomheters samfunnsansvar.

Virksomheter ønsker som skal bidra til en bærekraftig utvikling er også avhengige av bedriftsøkonomisk lønnsomhet. Det er dermed behov for å innovasjon for å utvikle bærekraftige forretningsmodeller som gjør virksomhetene til en del av løsningen på bærekraftsutfordringene heller enn en del av problemet. Samtidig rapporterer virksomhetene om et økende og udekket behov for ansatte med en utdanningsbakgrunn som gir en kombinert kompetanse innen økonomi og bærekraft. Studiet retter seg mot personer som allerede har økonomisk-administrativ kompetanse og som ønsker å bygge på denne med spesialisert kompetanse innenfor bærekraft. Ferdige kandidater skal kunne være en viktig ressurs for virksomheter som tar bærekraftutfordringen på alvor.

Læringsutbytte

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om hvordan virksomheter kan utøve sine aktiviteter på en etisk forsvarlig måte slik at de ivaretar sine interesser og samtidig fremmer FNs bærekraftsmål
- har kunnskap om hvordan virksomheter organiseres og ledes slik at de understøtter innovasjons- og endringsprosesser for bærekraft
- har kunnskap om hvordan forbrukere kan påvirkes til å ta bærekraftige valg
- har kunnskap om hvordan virksomheter utvikler bærekraftige strategier og forretningsmodeller
- har kunnskap om bærekraftregnskap og samfunnsansvarsrapportering, samt rammebetingelser som kan påvirke virksomheters muligheter og incentiver til å finne bærekraftige løsninger
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid som gir ulike perspektiver på bærekraftutfordringer innenfor det økonomisk-administrative fagområdet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan innhente, sortere og vurdere relevant informasjon som grunnlag for analyser av virksomheters bærekraftproblemer
- kan anvende relevante teorier og modeller for å analysere virksomheters bærekraftproblemer, samt foreslå løsninger på disse
- kan integrere ansvarlighet og bærekrafthensyn i virksomheters forretningsmodeller og praksis
- kan bidra i virksomheters arbeid med bærekraftregnskap og samfunnsansvarsrapportering
- kan framstille fagstoff, analyser og konklusjoner innenfor fagområdet, både muntlig og skriftlig

Generell kompetanse

Kandidaten

- er bevisst egne verdier og hvordan dette påvirker egen adferd og beslutninger
- viser evne til ansvarlighet, kritisk tenkning og etisk refleksjon
- har grunnlag for å bidra til langsiktig og bærekraftig verdiskaping for virksomheten

- og samfunnet
- kan samarbeide i ulike kontekster og på tvers av fagområder for å fremme virksomhetens innovasjons- og endringprosesser for bærekraft
- kan kommunisere med virksomhetens interessenter om bærekraftutfordringer- og løsninger, både muntlig og skriftlig

Målgruppe

Målgruppen for studiet er personer som har økonomisk-administrativ fra tidligere og som ønsker å bygge på denne kompetansen for å få en spesialisert kompetanse innen bærekraft.

Studiet tilbys på deltid og er på denne måten tilrettelagt for personer som er i jobb. Det gjøres oppmerksom på at undervisningsamlingene i stor grad er obligatoriske. Man derfor vil ha behov for noe tilrettelegging av arbeidssituasjonen, slik at man kan delta i undervisningen.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Utdanningen tar sikte på å gi deg som allerede har kompetanse innen økonomisk-administrative fag en påbygning innen bærekraftsfag, og på den måten gi deg et ekstra kunnskapsmessig bein å stå på. Kombinasjonen av din nåværende ekspertise innen økonomisk-administrative fag og den nye kompetansen du tilegner deg i studiet vil sette deg i stand til å kombinere de to fagområdene i arbeidet med å drive organisasjoner, slik at du kan hjelpe organisasjonene du arbeider i eller med til å kombinere fokus på lønnsomhet (økonomisk bærekraft) med fokus på miljømessig og sosial bærekraft.

Opptakskrav og rangering

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

I tillegg minimum 60 studiepoeng i økonomisk-administrative fag.

Det stilles ikke formelle krav til emnesammensetningen i den tidligere økonomisk-administrative utdanningen, men det anbefales at den tidligere økonomisk-administrative utdanningen inneholder grunnleggende emner i regnskap, bedriftsøkonomi/økonomistyring, markedsføring, organisasjonsfag og strategi. Dette fordi emnene i Påbygging i bærekraftøkonomi bygger på at man har forkunnskaper på disse områdene, enten gjennom tidligere studier eller gjennom at man har opparbeidet seg en realkompetanse. Søkere som mangler forkunnskapene på ett eller flere av disse

områdene bør vurdere å ta disse emnene først eller lese seg opp på det aktuelle området på forhånd.

Arbeids- og undervisningsformer

Studiet starter med en felles obligatorisk oppstartsamling over 3 dager hvor studentene får en innføring i sentrale bærekraftsutfordringer og det vitenskapelige faktagrunnlaget rundt de miljømessige og sosiale utfordringene verden står overfor. Oppstartsamlingen gir også en innføring i akademisk skriving, kildekritikk, referanseteknikk og lærings- og kommunikasjonsteknologien som benyttes i studiet, samt en oversikt over de ulike fagområdene/emneområdene som inngår i studiet og sammenhenger mellom disse. Det legges også vekt på at studentene skal bli kjent med hverandre og lære å samhandle i en faglig sammenheng gjennom praktiske samarbeidsoppgaver.

Undervisningen i emnene omfatter en kombinasjon av undervisningsmetoder hvor digitale læringsressurser (herunder streamede forelesninger), oppgaveløsning og undervisningssamlinger utfyller hverandre i et helhetlig undervisningsopplegg. Undervisningsmetodene vil variere mellom emnene, med utgangspunkt i emnenes egenart. I hvert emne vil det normalt gjennomføres 20-24 timer undervisning på Høgskolesenteret i Kongsvinger per emne på 7,5 studiepoeng. Undervisningen vil normalt organiseres i 2-dagers samlinger, hvor det vanligvis undervises i to emner per samling (ett emne på 15 studiepoeng i første semester). Unntaksvis vil det kunne være samling på 1 dag eller 3 dager. I de fleste av emnene er det obligatorisk å møte på undervisningssamlingene.

Undervisningen som foregår på samlingene vil kun gjennomføres i sanntid på Høgskolesenteret i Kongsvinger, dvs. at de *ikke* vil streames eller overføres via videokonferanse. Også i emner hvor det ikke er obligatorisk undervisning oppfordres studentene til å møte på samlingene.

Forventet arbeidsinnsats i studiet per uke er 19-22,5 timer per uke i studieåret. Det tilsvarer 750-900 timer per studieår for en deltidsstudent.

Vurderingsformer

Arbeidskrav:

Godkjente arbeidskrav er en forutsetning for å kunne gå opp til eksamen i samtlige emner. Arbeidskravene forplikter studentene til progresjon i arbeidet innenfor det enkelte emnet og gir grunnlag for tilbakemelding og vurdering for læring. I noen av emnene benyttes også arbeidskrav for å vurdere læringsutbytter som ikke lar seg teste til eksamen. Omfang, antall og form på arbeidskrav varierer og tilpasses læringsutbytter,

undervisningsopplegg og øvrige forutsetninger i det enkelte emne. Arbeidskrav kan for eksempel være i form av skriftlige innleveringer (individuelle og i gruppe), øvelser på skolen, prøveeksamener, presentasjoner, flervalgsprøver, medstudentrespons, med mer. I de fleste emnene er vil det være krav om frammøte på undervisningssamlingene på Høgskolesenteret i Kongsvinger (se emnebeskrivelsene for det enkelte emnet). Grunnen til obligatorisk frammøte er at læringsutbyttene i emnet ikke kan oppnås uten at man er tilstede i undervisningen. Disse læringsutbyttene på emnenivå er også nødvendige for å oppå studiets overordnede læringsutbytter. Det gjelder særlig en del ferdighetsutbytter, samt generell kompetanse knyttet til samarbeid, prosessorientert arbeid og muntlig presentasjon.

Eksamen;

Eksamensformene som benyttes i de obligatoriske emnene i studiet er hjemmeeksamen og semesteroppgave. Det er gruppeeksamen i Innovasjonsprosesser for bærekraft. Øvrige eksamener er individuelle. Eksamensformer i de enkelte emner er valgt ut i fra deres egenart og læringsutbytter, samt overordnede læringsutbytter i studiet. For valgemne vil eksamensformen variere med valg av emne.

Eksamensformen og karakterskalaen framgår av den enkelte emnebeskrivelse. Alle skoleeksamener avlegges på Høgskolesenteret på Kongsvinger.

Forskningsbasert undervisning

Studiet tilbys av et fagmiljø som forsker innenfor de ulike delene av det økonomisk-administrative fagområdet, samt de spesialiserte emnene innenfor bærekraft. Studentene vil møte forskning gjennom forskningsbasert pensum og lærersentrert undervisning der innholdet er forskningsbasert. Det vil være en progresjon i studiet med hensyn til drøfting av ulike teoretiske perspektiver, metoder og forskningsresultater. Dette gjelder særlig i de spesialiserte bærekraftsemnene, hvor forskningsområdene er i rask utvikling både ved Høgskolen i Innlandet, nasjonalt og internasjonalt. Studentene får opplæring i akademisk skriving og vil få øvelse i å bygge opp tekster i henhold til vitenskapelige standarder gjennom arbeidskrav og eksamener. I noen av emnene benyttes undervisningsmetoder basert på undersøkende prosesser.

Internasjonalisering

Alle fagdisiplinene som inngår i studiene er internasjonale forskningsfelt. Internasjonale forhold inngår som en del av virksomhetens rammebetingelser og belyses fra ulike perspektiver gjennom emnene i studiet. Det benyttes engelskspråklig pensum i flere av emnene selv om undervisningsspråket ellers er norsk, både i form av

internasjonale lærebøker og vitenskapelige artikler. Deler av undervisningen vil legges om til engelsk i forbindelse med gjesteforelesninger og utveksling av vitenskapelig ansatte.

Det er ikke aktuelt med utvekslingsopphold som del av studiet.

Studiets oppbygging og innhold

Studiet er bygd opp med sju obligatoriske emner av 7,5 studiepoeng. Det siste emnet på 7,5 studiepoeng er valgfritt. Emnet skal være innenfor det økonomisk-administrative fagområdet. Timeplanmessig legges det kun til rette for ett valgemne: Prosjektledelse. Studenter som ønsker å ta et annet valgemne kan velge mellom andre emner som gjennomføres på Bachelor i bærekraftøkonomi eller eventuelle andre grunnutdanninger som tilbys på Kongsvinger i det aktuelle semesteret. Eksempelvis kan det være aktuelt å bruke valgemnet som en mulighet til å oppnå anbefalte forkunnskaper til emner som kommer senere i Påbygging i bærekraftøkonomi. Det vil også være mulig å søke om innpassing for valgemnet på grunnlag av relevant emne fra tidligere utdanning.

Godkjenning

Endelig studieplan vil godkjennes i løpet av januar 2020.

Kull

2020

Emnetabell Påbygging i bærekraftøkonomi

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester			
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)
GRESAF1000	Etikk, samfunnsansvar og bærekraftige forretningsmodeller	15	O	15			
BØK1001/1	Miljøpsykologi - bærekraftig forbrukeratferd	7,5	O		7,5		
3LED320 /SLED320 / RLED320 / KLED320	Prosjektledelse	7,5	V		7,5		
BØK1005/1	Bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering	7,5	O			7,5	
BØK1003/1	Miljøpsykologi - ledelse av grønne organisasjonsendringer	7,5	O			7,5	
BØK2001/1	Innovasjonsprosesser for bærekraft	7,5	O				7,5
BØK1006/1	Rammebetingelser for bærekraftige løsninger	7,5	O				7,5
Sum:				15	15	15	15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

GRESAF1000 Etikk, samfunnsansvar og bærekraftige forretningsmodeller

Emnekode: GRESAF1000

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan gjøre rede for etisk grunnbegreper, -prinsipper og -teorier
- kan gjøre rede for FNs bærekraftsmål og ulike perspektiver på bærekraft
- kan gjøre rede for perspektiver på samfunnsansvar, samt sentrale teorier og verktøy for samfunnsansvar
- kan gjøre rede for bestemte moralske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til

- ulike aspekter ved privat, frivillig og offentlig virksomhet
- kan gjøre rede for sammenhenger mellom samfunnsansvar og lønnsomhet
- kan gjøre rede for konsepter, teorier og rammeverk for bærekraftige forretningsmodeller og kan relatere disse til virksomheters samfunnsansvar
- kan gjøre rede for hvordan man kan jobbe for å fremme bærekraftig innovasjon i forretningsmodeller

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende sine kunnskaper innen etikk og samfunnsansvar til å
  - identifisere etiske og miljømessige utfordringer og muligheter knyttet til konsekvenser av virksomheters drift for ulike berørte gruppers interesser i konkrete situasjoner.
  - foreslå begrunnede løsninger på etiske og miljømessige problemstillinger
- kan analysere og formulere utfordringer på en måte som gjør det klart hva som moralsk sett er på spill i dem
- kan bruke relevante rammeverk for å belyse sentrale mekanismer og praksiser som fremmer eller hindrer økonomisk, sosial og miljømessig måloppnåelse
- kan drøfte og bedømme virksomheters arbeid innen samfunnsansvar/bærekraft ut i fra et sett av begreper, teorier og rammeverk om forretningsmodeller og samfunnsansvar
- kan drøfte sammenhenger mellom samfunnsansvar og lønnsomhet i konkrete situasjoner og vurdere i hvilke situasjoner man kan oppnå begge målsetting
- kan drøfte og vurdere forretningsmodeller fra et bærekraftsperspektiv, samt anvende verktøy for bærekraftig innovasjon i forretningsmodeller

Generell kompetanse

Studenten

- kan analysere og kritiske reflektere over relevante faglige og praktiske problemer knyttet til ansvar og lønnsomhet
- kan anvende sine kunnskaper om forholdet mellom ansvar og lønnsomhet til å gjennomføre organisasjonsendringer
- kan håndtere etiske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til det å inneha og utøve økonomisk-administrative yrkesroller («profesjonsetikk»)

Innhold

Etikk:

- Etikkens univers - autonomi og ansvar
- Individuelt ansvar og samfunnsansvar
- Etikkens grunnbegreper - Jus, etikk og moral
- Etikk og begrunnelser - røde flagg og etisk blindhet
- Ethiske prinsipper - det formale likhetsprinsippet, offentlighetsprinsippet
- Ethiske teorier - utilitarisme, pliktetikk og dydsetikk

Samfunnsansvar og bærekraft:

- Organisasjoner som aktører
  - I hvilken grad kan organisasjoner betraktes som moralske aktører
  - Hva det vil si at virksomheter har samfunnsansvar
- FNs bærekraftsmål
- Perspektiver på samfunnsansvar og bærekraft
- Interessentteorien - fra shareholder til stakeholder
- Sammenhenger mellom samfunnsansvar og lønnsomhet
- Bærekraft - den triple bunnlinjen
- Indikatorer for bærekraft
- Bærekraftig forretningsmodellinnovasjon (inkl. trender for bærekraft)
- Saksinnvalg av bærekraftige forretningsmodeller
- Verktøy for samfunnsansvar - rapportering og sertifisering
- Implementering av samfunnsansvarstiltak

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen omfatter en kombinasjon av undervisningsmetoder hvor læringsressurser på høgskolens læringsplattform, oppaveløsning og samlinger utfyller hverandre i et helhetlig undervisningsopplegg. Emnet bygger på en prosesslæringstankegang der studentene arbeider med caseoppgaver og anvender nye teorier og modeller på samlingene. Praktiske øvelser er viktige for å oppnå emnets læringsutbytter. Deltakelse på samlingene er derfor obligatorisk.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Obligatorisk frammøte i 75% av emnets underviste timer (på samlinger).
- Et skriftlig arbeidskrav i gruppe på inntil fire personer.
- En muntlig presentasjon i gruppe på inntil fire personer.
- Innlevering av semesteroppgave til veiledning (individuell).

Eksamen

Skriftlig, individuell semesteroppgave.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler tillatt.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

BØK1001/1 Miljøpsykologi - bærekraftig forbrukeratferd

Emnekode: BØK1001/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Anbefalt forkunnskap: KMAR100 Markedsføring eller tilsvarende

Læringsutbytte

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til psykologi som vitenskap og miljøpsykologi som psykologisk fagområde, spesifikt rettet mot forbrukeratferd
- har kunnskap om temaområdene miljøatferd, forbrukerpsykologi/forbrukeratferd, bærekraftig forbruk, «nudging» og teoretiske modeller for miljøvennlig atferd, samt hvordan påvirke til mer miljøvennlige beslutninger
- har kjennskap til miljøpsykologisk kunnskap om viktige sammenhenger mellom fysisk miljø og menneskelig atferd

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende utvalgte miljøpsykologiske kartleggingsmetoder og måleverktøy.
- kan presentere og drøfte miljøpsykologiske problemer knyttet til forbruk på en faglig forsvarlig måte.
- er i stand til å redegjøre for et psykologisk perspektiv på problemer knyttet til det miljøvennlig forbruk.

Generell kompetanse

- kan delta i muntlige diskusjoner om aktuelle problemer knyttet til bærekraftig forbrukeratferd, samt samarbeide med andre om problemløsning.
- kan framstille relevant fagstoff både muntlig og skriftlig.

Innhold

- Generell psykologisk kunnskap
- Miljøpsykologi
- Forbrukerpsykologi
- Miljøatferd og forbrukeratferd
- «Nudging»
- Miljøpsykologiske kartleggingsmetoder

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen omfatter en kombinasjon av undervisningsmetoder hvor nettressurser, oppaveløsning og undervisningssamlinger utfyller hverandre i et helhetlig undervisningsopplegg. På undervisningssamlingene vil det være både forelesninger og gruppearbeid/gruppediskusjoner/presentasjoner, hvor det forventes aktiv deltakelse fra studentene. Oppmøte på undervisningssamlinger og samarbeid med andre studenter er en forutsetning for å oppnå emnets læringsutbytter.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Obligatorisk frammøte i 75% av emnet underviste timer (på undervisningssamlinger).
- Gjennomføre og skriftlig rapportering på prosjekt/kasusarbeid.

Eksamen

2 dagers individuell, skriftlig hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

3LED320 / SLED320 / RLED320 / KLED320 Prosjektledelse

Emnekode: 3LED320 / SLED320 / RLED320 / KLED320

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskaper om ledelse og styring av prosjekter i ulike typer virksomheter.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om initiering, organisering og evaluering av prosjekter
- har kunnskap om ulike roller i et prosjekter
- har kunnskap ressursstyring av prosjekter
- har kunnskap om ledelse av prosjekter

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere usikkerhet og risiko i prosjekter

- har ferdigheter for daglig prosjektarbeid og prosjektledelse
- kan planlegge og har forutsetninger for å gjennomføre og evaluere prosjekter

Generell kompetanse

Studenten

- har kjennskap til, og forståelse for prosjekters strategiske betydning for læring og utvikling av virksomheter

Innhold

- Initiering og design av prosjekter, herunder forstudie, forprosjekt, delprosjekt
- Funksjoner og roller i et prosjekt
- Interessentanalyse
- Budsjettering, oppfølging og ressursstyring
- Håndtering av usikkerhet og risiko
- Prosjektstyringsverktøy
- Læring og kompetanseoverføring i prosjekter
- Kommunikasjon og konfliktløsning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, gruppearbeid og selvstendig arbeid. Case vil bli brukt i undervisningen for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

48 timers skriftlig, individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

BØK1005/ 1 Bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering

Emnekode: BØK1005/ 1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: KREV100 Grunnleggende regnskap

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om tradisjonelle og alternative formål med regnskap og rapportering, samt kvalitative egenskaper ved brukernyttig (formålstjenlig) regnskapsinformasjon
- har kunnskap om lovkrav og standarder for bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering i Norge og internasjonalt
- har kunnskap om (kvaliteten på) rapporteringspraksis vedrørende pålagt og frivillig bærekrafts-/samfunnsansvarsrapportering i Norge og internasjonalt
- har kunnskap om virkningene av regulering og håndheving, samt andre faktorer som påvirker foretaks rapporteringsatferd
- har kunnskap om etterspørsel og bruk av bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering, samt vesentlighet

- har kjennskap til kilder/medier for bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering

Ferdigheter

Studenten

- kan foreta enkle analyser av organisasjoners rapportering sammenholdt med faktisk status eller prestasjoner knyttet til bærekraft og samfunnsansvar
- kan på et generelt plan forholde seg kritisk til og bidra til vurderinger av rapporteringspraksis, lovkrav og standarder i forhold til formål for regnskap og underliggende forutsetninger for brukernyttig regnskap/rapportering, gjennom anvendelse av forskningsresultater og annen faglig kunnskap
- kan bidra til drøfting av samfunnets infrastruktur for og utfordringer knyttet til produksjon og bruk av bærekraftregnskap og samfunnsansvarsrapportering
- kan integrere kunnskap om forskning, økonomisk/regnskapsmessig teori og trender i rapporteringspraksis for å diskutere videreutvikling av rapporteringspraksis på et overordnet plan

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere og diskutere spenningsforholdet mellom teori, rapporteringspraksis og bruk av bærekraftsregnskap og dermed bidra til rapporteringsinnovasjon i foretak
- har innsikt i profesjonsetiske problemstillinger blant annet knyttet til strategisk rapportering og/eller oppfyllelse av kvalitetskrav for brukernyttig regnskapsinformasjon
- kan utveksle faglige synspunkter og erfaringer med og formidle sentralt fagstoff til andre fagpersoner, regnskapsprodusenter- og brukere
- kan holde seg oppdatert på den faglige utviklingen innenfor bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering
- kan reflektere kritisk over forhold av betydning for bruk av rapportering og regulering/standarder, inkludert informasjonskilder og kvaliteten på informasjonen, altså nytten av rapportering og reguleringer/standarder for formål med bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering

Innhold

- Regnskapets formål og kvalitative egenskaper ved brukernyttig regnskapsinformasjon
- Regnskapspraksis og rapporteringskvalitet knyttet til bærekraft og samfunnsansvar
- Regulering og håndheving
- Revisjon/attestasjon av bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering
- Bruk av og etterspørsel etter bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering
- Norske versus internasjonale forhold
- Relevante forskningsresultater og teoretiske rammeverk
- Trender i rapporteringspraksis

Et kritisk perspektiv på regnskap vil gjennomsyre hvert av disse punktene.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen omfatter en kombinasjon av undervisningsmetoder hvor nettressurser, oppaveløsning og undervisningssamlinger utfyller hverandre i et helhetlig undervisningsopplegg. Undervisningen på samlinger består av forelesninger, diskusjoner og arbeid med oppgaver. Reelle case i form av organisasjoners rapportering mv. vil brukes i undervisningen. Studentene oppfordres derfor til å møte på samlinger.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- En skriftlig oppgave, individuell eller i gruppe på inntil fire studenter.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Ingen.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

BØK1003/ 1 Miljøpsykologi - ledelse av grønne organisasjonsendringer

Emnekode: BØK1003/ 1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk (engelsk ved behov)

Krav til forkunnskaper

Anbefalt: KORG100 Organisasjonsforståelse eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om prosesser som påvirker til en bærekraftig utvikling av bedrifter og organisasjoner.
- har kunnskap om relevante aspekter ved organisasjonspsykologi knyttet til klima og miljø.
- har kunnskap om ledelse av grønne organisasjonsendringer, samt kjennskap til fagfeltet miljøledelse.
- har kjennskap til hvordan man kan legge til rette for samarbeid mellom organisasjoner for å fremme en bærekraftig utvikling.

Ferdigheter

Studenten

- kan foreslå og gjennomføre tiltak som legger til rette for mer miljøvennlige valg og bærekraftig atferd på arbeidsplassen.
- kan gjennomføre en kartlegging av ulike bestanddeler i en bærekraftig organisasjonskultur.

Generell kompetanse

Studenten

- kan delta i muntlige diskusjoner om aktuelle problemer knyttet til bærekraftige organisasjoner og ledelse av grønne organisasjonsendringer, samt samarbeide med andre om problemløsning
- kan framstille relevant fagstoff både muntlig og skriftlig

Innhold

- Miljøpsykologi og organisasjoner
- Organisasjonspsykologi
- Ledelse
- Grønne organisasjonsendringer
- Miljøledelse
- Samarbeid for bærekraftig utvikling
- Miljøvennlig atferd på arbeidsplassen

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen omfatter en kombinasjon av undervisningsmetoder hvor nettressurser, oppaveløsning og undervisningssamlinger utfyller hverandre i et helhetlig undervisningsopplegg. På undervisningssamlingene vil det være både forelesninger og gruppearbeid/gruppediskusjoner/gruppepresentasjoner, hvor det forventes aktiv deltakelse fra studentene. Oppmøte på undervisningssamlinger og samarbeid med andre studenter er en forutsetning for å oppnå emnets læringsutbytter.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Obligatorisk frammøte i 75% av emnet underviste timer (samlinger).
- Gjennomføring av og skriftlig rapportering på prosjekt/kasusarbeid i gruppe på inntil tre studenter.

Eksamen

7 dagers skriftlig, individuell hjemmeeksamen (essay).

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

BØK2001/1 Innovasjonsprosesser for bærekraft

Emnekode: BØK2001/1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Etikk, samfunnsansvar og bærekraftige forretningsmodeller eller tilsvarende. Anbefalte forkunnskaper: Miljøpsykologi - bærekraftige forbrukeratferd og Miljøpsykologi - ledelse av grønne organisasjonsendringer

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om like typer innovasjoner og innovasjonsprosesser
- har kunnskap om sentrale problemstillinger innen innovasjonsledelse
- har kunnskap og verktøy for prosjektledelse av innovasjonsprosjekter, herunder eksperimentering som metode
- har kunnskap om særskilte utfordringer og muligheter knyttet til innovasjonsprosesser og -prosjekter innen bærekraft

Ferdigheter

Studenten

- kan identifisere om eller når det er hensiktsmessig å iverksette innovasjonsprosesser og –prosjekter for å øke bærekraften i en organisasjon
- kan planlegge innovasjonsprosesser og –prosjekter for å øke bærekraften i en organisasjon
- kan analysere pågående innovasjonsprosesser og –prosjekter som er iverksatt for å øke bærekraften i en organisasjon og rådgi om optimalisering av prosess/prosjekt
- kan lede innovasjonsprosesser og –prosjekter for å øke bærekraften i en organisasjon
- kan anvende eksperimenter som metode i innovasjonsprosesser

Generell kompetanse

Studenten

- kan arbeide for å fremme og understøtte et mer bærekraftig næringsliv
- kan bistå med faglige råd og/eller lede arbeid med innovasjon for å øke bærekraften til en organisasjon
- kan samarbeide i team, samt legge til rette for slikt samarbeid, for å realisere gevinster fra innovasjonsarbeid

Innhold

Innovasjon og eksperimentering

- Ulike typer innovasjoner og innovasjonsprosesser
- Innovasjonsledelse og prosjektledelse
- Fordypning i forretningsmodellinnovasjon
- Forretningsmodelleksperimentering

Bærekraftsinnovasjon

- Særskilte trekk ved innovasjonsprosesser og –prosjekter for bærekraft
- Integrering av kunnskap fra tidligere kurs: Hvordan anvende bærekraftskompetanse til å styre bærekraftsinnovasjoner

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen omfatter en kombinasjon av undervisningsmetoder hvor

læringsressurser på høgskolens læringsplattform, oppaveløsing og samlinger utfyller hverandre i et helhetlig undervisningsopplegg.

På samlingene vil det være forelesninger, gruppe- og plenumsdiskusjoner, bedriftspresentasjoner, samt praktiske øvelser som er viktige for å oppnå emnets læringsutbytter. Emnet bygger på en prosesslæringstankegang der studentene arbeider med caseoppgaver og anvender nye teorier og modeller på samlingene. Praktiske øvelser er viktige for å oppnå emnets læringsutbytter. Deltakelse på samlingene er derfor obligatorisk.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Obligatorisk frammøte i 75% av emnets underviste timer (på samlinger).
- Ett skriftlig arbeidskrav, individuelt eller i gruppe på inntil fire studenter.

Eksamen

Skriftlig semesteroppgave i gruppe på inntil tre personer.

Ved gruppeeksamen står alle deltakerne i gruppa til ansvar for alt innholdet i oppgaven.

Prestasjonen vurderes til Bestått/Ikke bestått.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

BØK1006/ 1 Rammebetingelser for bærekraftige løsninger

Emnekode: BØK1006/ 1

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskaper: KREV100 Grunnleggende regnskap, KREV160 Videregående regnskap, BØK1005 Bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering og GRESF1000 Etikk, samfunnsansvar og bærekraftige forretningsmodeller

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om enkelte typer rammebetingelser som kan påvirke (fremme og hemme) lønnsomhet, fortsatt drift, diffusjon og/eller adopsjon av bærekraftige løsninger (i konkurranse med tradisjonelle løsninger), for eksempel ulike typer reguleringer/regelverk (påbud, forbud, anbefalinger og incentiver), standarder, avtaleverk, finansiering og etterspørsel
- har kjennskap til konkrete foretaks/organisasjoners bærekraftige løsninger
- har kunnskap om konkrete foretaks/organisasjoners utfordringer og muligheter knyttet til lønnsomhet/fortsatt drift/diffusjon/adopsjon av bærekraftige løsninger,

altså hvordan rammebetingelser påvirker bærekraftige løsninger

- har kjennskap til betydningen av ulike rammebetingelser for å fremme eller hemme en og samme bærekraftige løsning og dermed også behov for å vurdere samspillet mellom rammebetingelser

Ferdigheter

Studenten

- kan på et generelt plan forholde seg kritisk til og bidra til vurderinger av utvalgte rammebetingelser for bærekraftige løsninger
- kan bidra til enkle analyser av utvalgte rammebetingelser for konkrete foretaks bærekraftige løsninger
- kan anvende og bidra til å drøfte innholdet i relevante begreper for bærekraftige løsninger og rammebetingelser fra flere områder
- kan finne og forholde seg kritisk til informasjon(skilder) om foretaks situasjon knyttet til bærekraft, bærekraftige løsninger og deres rammebetingelser

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle enkle prinsipielle argumenter vedrørende kostnader og nytte ved bruk av ulike typer virkemidler og utveksle faglige synspunkter med andre fagpersoner gjennom relevante uttrykksformer
- kan tilegne seg oppdatert kunnskap innenfor et nytt kunnskaps- og ferdighetsområde som er i sterk utvikling, blant annet gjennom forståelse av behovet for å integrere kunnskap fra ulike fagområder
- kan bidra til innovativ tenkning rundt rammebetingelser for bærekraftige løsninger i foretak
- kan reflektere kritisk over forhold av betydning for rammebetingelser og dermed bidra til å vurdere og diskutere spenningsforholdet mellom ulike typer reguleringer/virkemidler og deres praktiske virkning for å fremme eller hemme bærekraftige løsninger

Innhold

- Emnet er ment å være et integrasjonsfag for økonomiske og andre perspektiver på bærekraftige/sirkulærøkonomiske utfordringer (status quo) og løsninger i praksis,

basert på foretakscase som illustrerer rammebetingelser for bærekraftige foretak, varer, tjenester, organisering og forretningsmodeller. Et casebasert emne innebærer at emnet over tid vil inkludere innhold jf. kulepunktene nedenfor, dog slik at det i enkeltår er rom for å prioritere utvalgte deler utfra hva som er relevant i de aktuelle casene.

- ■ Rammebetingelser knyttet til regnskap, skatt og avgift
- Rammebetingelser knyttet til offentlige anskaffelser og B2B anskaffelser
- Rammebetingelser knyttet til andre typer offentlige reguleringer (inkl. direkte knyttet til bærekraftselementer som miljø, likestilling/diskriminering, arbeidsmiljø og sikkerhet, korrupsjon, menneskerettigheter osv.)
- Rammebetingelser knyttet til prioriteringer blant ressursformidlere (inkl. finansnæringen/egen- og fremmedkapitalinvestorer og offentlige myndigheter)
- Etterspørsel etter og tilbud av bærekraftige/sirkulærøkonomiske løsninger
- Internaliteter og eksternaliteter, bærekraft, FNs bærekraftsmål og sirkulærøkonomi
- Synliggjøring av (konsekvenser av) rammebetingelser og bærekraftige løsninger

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen omfatter en kombinasjon av undervisningsmetoder hvor nettressurser, oppaveløsning og undervisningssamlinger utfyller hverandre i et helhetlig undervisningsopplegg.

Emnet er ment å ha betydelige innslag av virksomhetsbasert innhold, gjennom presentasjon av og arbeid med praktiske case. Emnets (vektlegging av) innhold, inkludert hvilke rammebetingelser som behandles, kan variere fra år til år utfra hva som relevante aspekter i de aktuelle casene. Læringsutbyttene oppnås i stor grad gjennom presentasjoner og praktiske arbeid med foretakscase i samarbeid med andre. Undervisningssamlingene er derfor obligatoriske.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Fremmøte i 75% av emnets underviste timer (på samlinger).
- 2-3 skriftlige gruppeinnleveringer kombinert med muntlig presentasjon, knyttet til praktiske case.

Eksamen

2 dagers individuell, skriftlig hjemmeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap